

วรรณคดี และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าวรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพ
โปรแกรมพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมของรัฐและโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในภาคกลาง
พอสรุปได้ดังต่อไปนี้คือ

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโปรแกรม

การประเมินโปรแกรมเป็นการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือการใช้เทคนิคการ
วิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาข้อมูลที่แท้จริง และเชื่อถือได้เกี่ยวกับโปรแกรมเพื่อให้การตัดสินใจว่า
โปรแกรมหาดังกล่าว ดีหรือไม่คืออย่างไร หรือเป็นการค้นหาว่าผลของกิจกรรมที่วางไว้ในโปรแกรม
ประสบความสำเร็จตรงกับจุดมุ่งหมายของโปรแกรมหรือไม่ การประเมินโปรแกรมจึงเป็นกิจกรรม
การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ความหมายข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความต้องการ การหาแนวทาง
วิธีการปรับปรุง วิธีการจัดการเกี่ยวกับโปรแกรม และหาผลที่แน่ใจว่าเกิดจากโปรแกรมเพื่อเป็นการ
เพิ่มคุณภาพ และประสิทธิภาพของโปรแกรมให้ดียิ่งขึ้นดังที่ อุกุมพร จามรมาน (2503) ได้ให้
ความหมายไว้ว่า การประเมินเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่วัดตามเกณฑ์ภายใน และภายนอก
จากความหมายดังกล่าว พอสรุปความหมายของการประเมินโปรแกรมได้ว่า การประเมิน
โปรแกรม เป็นกระบวนการในการใช้ข้อมูลสำหรับตัดสินคุณค่าหรือปรับปรุงโปรแกรมให้ดียิ่งขึ้น

โปรแกรมผลศึกษา

โปรแกรมผลศึกษา เป็นกระบวนการการจัดและบริหารปัจจัย หรือกิจกรรมต่าง ๆ ทางผลศึกษา ที่สามารถช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผลศึกษา ซึ่งได้มีผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ดังนี้ คือ

การศึกษาการประเมินโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งชาติ (National Study of Secondary School Evaluation, 1975) ได้ทำการศึกษาเกณฑ์สำหรับประเมินโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโปรแกรมผลศึกษานั้น ได้กล่าวถึงองค์ประกอบ และจุดมุ่งหมายของโปรแกรมผลศึกษาไว้ดังนี้คือ โปรแกรมผลศึกษาประกอบด้วยการสอนในชั้นเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน และกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทางด้านร่างกาย โดยมีจุดมุ่งหมายเน้นด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม เช่นเดียวกับการเน้นทางด้านร่างกาย

บุชเชอร์ (Bucher, 1979) ได้กล่าวถึงโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนและวิทยาลัยว่าประกอบด้วย

1. การสอนผลศึกษาในชั้นเรียนให้กับนักเรียนทุกคน
2. โปรแกรมปฏิบัติการทางผลศึกษา
3. การแข่งขันกีฬาภายในและภายนอกโรงเรียน
4. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน หรือวิทยาลัย เลือกเฉพาะนักกีฬาที่มี

ทักษะดีไปแข่งขันกับนักกีฬาโรงเรียนอื่น

วสัคคี เพ็ชรชอบ (2523) กล่าวถึงโปรแกรมผลศึกษาว่าควรจัดในด้านต่าง ๆ

ดังนี้คือ

1. การจัดโครงการสอนผลศึกษาในชั้นเรียนตามความมุ่งหมายของหลักสูตรผลศึกษาที่กำหนดไว้
2. การจัดโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน คือ การจัดการแข่งขันกีฬาซึ่งจัดให้มีการแข่งขันในระหว่างพวกเดียวกันภายในโรงเรียนเดียวกัน
3. การจัดโครงการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้และประสบการณ์กว้างขวางยิ่งขึ้นอีก ด้วยการแข่งขันกับนักเรียนอื่น ๆ

ที่มีความสามารถเท่าเทียมกัน หรือใกล้เคียงกัน

4. การจัดโครงการผลศึกษาพิเศษ คือ การจัดผลศึกษาเพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างจากคนอื่น อันเนื่องมาจากความไม่พร้อมทางด้านสมรรถภาพหรือทักษะ หรือเนื่องมาจากความผิดปกติทางร่างกาย

จากแนวความคิดดังกล่าวพอสรุปได้ว่า โปรแกรมผลศึกษาควรประกอบด้วยด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน
2. การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน
3. การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน
4. การจัดกิจกรรมผลศึกษาพิเศษ

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ (2525) ได้เสนอแนะจำนวนอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้สอนผลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในคาบหนึ่งซึ่งมีนักเรียน 40 คนไว้ดังนี้ คือ

จำนวนอุปกรณ์ที่จำเป็นจะต้องใช้สอนผลศึกษา

1. ลูกฟุตบอล ลูกบาสเกตบอล ลูกวอลเลย์บอล ควรมืออย่างน้อย 10 ลูก
2. ลูกตระกร้อควรมืออย่างน้อยที่สุด 20 ลูก แต่ถ้าจะให้ดีควรมี 40 ลูก
3. โต้ะเทเบิลเทนนิส พร้อมตาข่าย ควรมืออย่างน้อยที่สุด 5 ตัว แต่ถ้าจะให้ดีควรมี 10 ตัว
4. ไม้เทเบิลเทนนิส ควรมืออย่างน้อยที่สุด 20 อัน แต่ถ้าจะให้ดีควรมี 40 อัน
5. แร็กเก็ตแบดมินตัน ควรมืออย่างน้อยที่สุด 20 อัน แต่ถ้าจะให้ดีควรมี 40 อัน
6. ห่วงข้ามตาข่าย ควรมืออย่างน้อยที่สุด 10 อัน แต่ถ้าจะให้ดีควรมี 20 อัน
7. เส้ากระโดดพร้อมไม้พาด ควรมืออย่างน้อยที่สุด 5 ชุด แต่ถ้าจะให้ดีควรมี 10 ชุด
8. เส้ากระโดดค้ำพร้อมไม้พาด ควรมืออย่างน้อยที่สุด 5 ชุด แต่ถ้าจะให้ดีควรมี 10 ชุด

9. ลูกทุ่มน้ำหนักชาย หญิง ความมืออย่างน้อยที่สุด 10 ลูก แต่ถ้าจะให้ดีควรมี 20 ลูก
10. แหวนฝึกซ้อม (ไม้ไผ่) ความมืออย่างน้อยที่สุด 10 อัน แต่ถ้าจะให้ดีควรมี 20 อัน
11. กระบี่ ความมืออย่างน้อยที่สุด 20 อัน แต่ถ้าจะให้ดีควรมี 40 อัน
12. คาบสองมือ ความมืออย่างน้อยที่สุด 20 คู่ แต่ถ้าจะให้ดีควรมี 40 คู่
13. ลูกแฮนด์บอล ความมืออย่างน้อยที่สุด 10 ลูก แต่ถ้าจะให้ดีควรมี 20 ลูก
14. เบาะยิมนาสติก และฮีดฮ่อน ความมืออย่างน้อยที่สุด 10 เบาะ แต่ถ้าจะให้ดีควรมี 20 เบาะ (1.5 X 4 เมตร)

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รายงานการวิจัยในประเทศ

คงศักดิ์ เจริญรักษ์ (2517) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร" โดยส่งแบบสอบถามถามครูผลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 62 คน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร มีการจัดโปรแกรมผลศึกษาในชั้นเรียนร้อยละ 100 โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนร้อยละ 98 โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนร้อยละ 82 โปรแกรมสันทนการร้อยละ 53 โปรแกรมพิเศษสำหรับนักเรียนปกติร้อยละ 10 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนนำกิจกรรมผลศึกษาไปใช้ในเวลาว่าง ฝึกความมีน้ำใจนักกีฬา สร้างความสามัคคี กิจกรรมผลศึกษาที่จัดสอนและแข่งขันมากคือ ฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล กรีฑา เทเบิลเทนนิส แบดมินตัน และยิมนาสติก การดำเนินการด้านโปรแกรมผลศึกษา ได้จัดให้สนองความต้องการ ความสนใจของนักเรียน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ทุกคนได้เรียนผลศึกษาและแข่งขันกีฬาตามความสามารถของแต่ละบุคคล สำหรับปัญหาในการจัดโปรแกรมผลศึกษา โรงเรียนยังคงมีปัญหาด้านอุปกรณ์ สถานที่และจำนวนครูผลศึกษาที่ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

เกษร เข้มทอง (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" โดยได้นำแบบประเมินที่ได้สร้างขึ้นเอง ไปประเมินโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

จำนวน 43 โรงเรียน ข้อมูลที่ได้มานำไปวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยปรากฏว่า สถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยเฉลี่ยแล้วจัดโปรแกรมผลศึกษาอยู่ในระดับดี ได้แก่ ด้านการดำเนินการสอนในชั้นเรียน และการจัดผลศึกษาพิเศษ และด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนในระดับค่อนข้างดี ได้แก่ ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการบริหารดำเนินการผลศึกษาและด้านสนาม อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ส่วนที่อยู่ในระดับควรปรับปรุง ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมผลศึกษาเพื่อนันทนาการ สรุปโดยส่วนรวมสถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จัดโปรแกรมผลศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี และจากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนสถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานครระหว่างโรงเรียนประเภทชายล้วน หญิงล้วนและสหศึกษา และระหว่างโรงเรียนที่อยู่ในท้องที่การศึกษาต่าง ๆ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

พิทักษ์ พลจันทร์ (2523) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนในส่วกลาง" ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนเน้นวัตถุประสงค์ในด้านการปลูกฝังให้นักเรียนรักการออกกำลังกายด้วยการเล่นกีฬา การเพิ่มพูนทักษะและใช้ความสามารถในเชิงกีฬาที่แท้จริง การส่งเสริมความสามัคคีกลมเกลียวของนักเรียนและการฝึกฝนให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีน้ำใจนักกีฬา ประเภทกีฬาที่โรงเรียนส่งเข้าแข่งขันมากที่สุดได้แก่ฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล และกรีฑา

2. ปัญหาที่โรงเรียนประสบได้แก่ โรงเรียนไม่มีงบประมาณในการดำเนินการเตรียมตัวนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขัน นักกีฬาของโรงเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนต่ำ การแข่งขันมุ่งไปที่การเอาชนะกันเป็นสำคัญ นักกีฬาส่วนใหญ่มีภาระกิจประจำวัน ที่ต้องช่วยเหลือผู้ปกครองทำงานบ้าน ทักษะทางการกีฬาประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนโดยทั่วไปมีมาตรฐานต่ำ ครูผลศึกษามุ่งงานการสอนมากไม่มีเวลาฝึกสอนนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขัน ความยากลำบากในการควบคุมความประพฤติและมารยาทในการดูกีฬาในสนามแข่งขัน

3. ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์หัวหน้าหมวดพลานามัยมีความคิดเห็นในด้านปัญหา การสนับสนุนกีฬา การคัดเลือกนักกีฬาของโรงเรียน การปกครองนักกีฬา และผู้ดูแลกีฬาสนามและ อุปกรณ์กีฬาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์หัวหน้า หมวดพลานามัย และเจ้าหน้าที่พลศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไพโรจน์ สุวรรณภักดี (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการ การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร" ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา ที่ประสบมากที่สุดตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนคือ สถานที่ไม่เพียงพอโดยเฉพาะสถานที่กลางแจ้ง และขาดการตรวจสอบสุขภาพนักเรียนก่อนเข้าร่วมการแข่งขัน ส่วนครูพลศึกษาและครูอื่น ๆ มีความเห็นว่าปัญหาที่ประสบมากที่สุด ได้แก่ ขาดเงินสำหรับจ่ายค่าล่วงเวลาและสวัสดิการสำหรับ บุคลากร ขาดการนำกิจกรรมประเภทที่เป็นศิลปะประจำชาติ เช่น กระบี่กระบอง ตะกร้อ ใช้เป็น กิจกรรมการแข่งขัน ขาดการประสานงาน และความร่วมมือระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูพลศึกษา และครูอื่น ๆ และขาดงบประมาณในการจัดและดำเนินการแข่งขัน จากการทดสอบความแตกต่าง

ทัศนยา นุ่นประดิษฐ์ (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคใต้ โดยใช้นับประเมินสถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษา ไปประเมินโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ จำนวน 56 โรงเรียน นำข้อมูล ที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้ค่า "ที" (test) ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคใต้ ไม่มีอยู่ในระดับ "ดีมาก" เลยแม้แต่โรงเรียนเดียว นอกนั้นอยู่ในระดับ "ดี" เพียง ร้อยละ 35.71 ระดับ "ปานกลาง" ร้อยละ 53.37 ระดับ "พอใช้" ร้อยละ 8.93 และระดับ "ต่ำมาก" ร้อยละ 1.79

2. สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคใต้ ระหว่างโรงเรียนระดับจังหวัด และระดับอำเภอในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญ ที่ระดับ .05

วิจิตร ลัดดาพันธ์ (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" โดยใช้แบบประเมินสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษา ไปประเมินโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 30 โรงเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยโดยใช้ค่า "ที" (t-test) ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่มีอยู่ในระดับ "ดีมาก" เลยแม้แต่โรงเรียนเดียว โดยมีอยู่เฉพาะ "ดี" เพียงร้อยละ 6.66 ระดับ "ปานกลาง" ร้อยละ 86.66 และระดับ "พอใช้" ร้อยละ 6.66

2. สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างโรงเรียนระดับจังหวัดและระดับอำเภอในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ชัยณรงค์ แฉ่มขจร (2529) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" โดยใช้แบบประเมินสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาไปประเมินโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 73 โรงเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยโดยใช้ค่า "ที" (t-test) ผลการศึกษาปรากฏว่า

1. สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอยู่ในระดับ "ดีมาก" ร้อยละ 2.74 ระดับ "ดี" ร้อยละ 38.36 ระดับ "ปานกลาง" ร้อยละ 47.94 ระดับ "พอใช้" ร้อยละ 9.59 และระดับ "ต่ำมาก" ร้อยละ 1.37

2. สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างโรงเรียนระดับจังหวัดและระดับอำเภอในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

พรพิไล โภกมทาศ (2529) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "สถานภาพโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคกลาง" โดยใช้แบบประเมินสถานภาพ

ของโปรแกรมพลศึกษา ไปประเมินโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลางจำนวน 65 โรงเรียน
แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์
ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้ค่า "ที" (t-test) ผลการศึกษาปรากฏว่า

1. สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในภาคกลางไม่มีอยู่ในระดับ "ดีมาก" เลย แม้แต่โรงเรียนเดียว นอกนั้นอยู่ในระดับ "ดี"
เพียงร้อยละ 6.15 ระดับ "ปานกลาง" ร้อยละ 83.08 และระดับ "พอใช้" ร้อยละ 10.77

2. สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในภาคกลาง ระหว่างโรงเรียนระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05

วรงค์ดี เพียรชอบ (2529) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การประเมินโปรแกรมพลศึกษา
ของโรงเรียนรัฐบาล ในระดับชั้นมัธยมศึกษาของไทย" โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะประเมินและจัดระดับ
คุณภาพของสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของไทยและเปรียบเทียบสถานภาพของโปรแกรม
พลศึกษา ระหว่างโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในแต่ละภาค แต่ละเขต และแต่ละเขตการศึกษาต่าง ๆ โดย
ได้สร้างแบบประเมินสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษา ขึ้นมา ผลการศึกษาปรากฏว่า

1. โรงเรียนรัฐบาลในระดับชั้นมัธยมศึกษาของไทยนั้นมีครูพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษา
ในระดับปริญญาตรีร้อยละ 77 และประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูงร้อยละ 22 และระดับ
ปริญญาโท เพียงร้อยละ 0.7 โดยโรงเรียนในท้องที่กรุงเทพมหานครมีครูพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษา
ในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทมากกว่าในท้องที่อื่น ๆ

2. สถานะที่กลางแจ้งและสถานะที่ในร่มของโรงเรียนที่สามารถใช้ในโปรแกรมพลศึกษา
ได้คิดเฉลี่ยแล้วมีเพียงโรงเรียนละ 10,028 และ 968 ตารางเมตรตามลำดับ โดยโรงเรียน
ในท้องที่ระดับจังหวัดและในระดับอำเภอมีสถานะที่กลางแจ้งสูงกว่าโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในท้องที่
กรุงเทพมหานคร

3. กิจกรรมพลศึกษาภาควิชาบังคับับตามหลักสูตรพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
พ.ศ. 2524 ที่โรงเรียนต่าง ๆ เลือกเปิดสอนมากที่สุดตามลำดับ 6 กิจกรรมได้แก่ วอลเลย์บอล
แฮนด์บอล กิจกรรมเข้าจังหวะ แบดมินตัน ฟุตบอล และคาบสองมือ

4. ค่าเฉลี่ยของอุปกรณ์ผลึกษาที่เป็นอุปกรณ์กลางที่สำคัญ เช่น ลูกบาศก์เดคบอล ลูกตะกร้อ ลูกฟุตบอล ลูกวอลเลย์บอล โต๊ะเทเบิลเทนนิส และเบาะฮืดหยุ่นของโรงเรียนต่าง ๆ คือ 23, 32, 19, 24, 16 และ 11 ตามลำดับ โดยที่โรงเรียนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร มีอุปกรณ์เหล่านี้มากกว่าโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในท้องที่อื่น ๆ

5. ค่าเฉลี่ยของคะแนนของสถานภาพของโปรแกรมผลึกษาของโรงเรียนรัฐบาล ในระดับชั้นมัธยมศึกษาของไทย คือ ร้อยละ 62 ของคะแนนรวมทั้งหมด โดยที่ไม่มีโรงเรียนใดเลยที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมากอยู่ในระดับดีมีเพียง 2 โรงเรียน หรือประมาณร้อยละ 1 อยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 52 และอยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 44

6. โรงเรียนที่ตั้งอยู่ภาคตะวันออกเฉียงใต้มีการจัดโปรแกรมผลึกษาคึกว่าภาคอื่น ๆ เมื่อจัดตามที่ตั้งของภาค โรงเรียนในระดับจังหวัดมีการจัดโปรแกรมผลึกษาคึกว่าโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในท้องที่อื่น ๆ และเมื่อแบ่งตามเขตการศึกษาโรงเรียนที่อยู่ในเขตการศึกษาที่ 10 มีการจัดโปรแกรมผลึกษาคึกว่าโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษาอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา พอสรุปได้ดังนี้

1. ควรมีผู้นำที่เข้มแข็งระดับรัฐที่มีกลไกที่จะให้ความช่วยเหลือ และเป็นปากเสียงให้กับนักผลึกษาในระบบของโรงเรียนชุมชน
2. ทางปฏิบัติสำหรับรัฐ ครูที่จะสอนวิชาผลึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรจะได้รับการฝึกฝนอบรมมาทางผลึกษาโดยตรงในระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าเป็นอย่างน้อย
3. ปฏิบัติการในการให้คะแนนวิชาผลึกษา ควรจะยุติธรรม และได้แย้งได้
4. ควรเน้นโปรแกรมการแข่งขันกีฬากายในให้มากกว่าอดีตที่ผ่านมา
5. โรงเรียนผลึกษาคึกควรได้รับการออกแบบให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นเอนก

ประสงค์

รายงานการวิจัยต่างประเทศ

สโตน (Stone, 1972) ได้ศึกษาเรื่อง ทศนคติของนักเรียนเกี่ยวกับโปรแกรมสุขศึกษา และผลศึกษาบางด้าน: ศึกษาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาโรลาไรนาเหนือ (Students attitudes about selected aspects of the health and physical education programs : A North Carolina secondary school study) มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบ ทศนคติของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาโรลาไรนาเหนือ เกี่ยวกับโปรแกรมสุขศึกษาและผลศึกษา การศึกษาค้นคว้านี้ พยายามชี้ให้เห็นถึง ความชอบ ความไม่ชอบ ความปรารถนา และความต้องการใน วิชาสุขศึกษาและผลศึกษา รวมทั้งสอบถามให้แน่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนในการปรับปรุงโปรแกรม สุขศึกษาและผลศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียน 3,033 คน ครูและผู้บริหารจำนวน 221 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในโรลาไรนาที่สุ่มมา 25 โรงเรียน จากการทบทวนวรรณคดีและผล การวิเคราะห์ข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักเรียนให้ข้อมูลที่เที่ยงตรงและน่าเชื่อถือเกี่ยวกับคุณภาพ และ ความต้องการของโปรแกรมผลศึกษาและการสอนซึ่งเป็นเรื่องวิกฤติมาก และโดยส่วนใหญ่เป็น โปรแกรมที่ไม่สมบูรณ์ จุดด้อยที่ข้อมูลแสดงให้เห็น ได้แก่

1. สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ มีคนใช้มาก มีการใช้ไม่เต็มที่ คุณภาพ ของอุปกรณ์ก็ใช้ไม่ได้ หรือมีคุณภาพต่ำ
2. สิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการอาบน้ำหลายรายการที่ระบุ อยู่ในสภาพที่ใช้ไม่ได้ ทำให้นักเรียนกว่าครึ่งไม่ยอมอาบน้ำ
3. นักเรียนมีโอกาสน้อยมากที่จะเลือกวิชาเรียนตามโปรแกรมผลศึกษา
4. การเน้นยังไม่มากพอสำหรับกิจกรรมผลศึกษาเฉพาะบุคคล
5. มีการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนน้อยมาก
6. ใช้การสอนเป็นรายบุคคลน้อยมาก
7. ระหว่างสอน ครูไม่ค่อยอยู่ทำการสอน
8. ตามความคิดของนักเรียน ครูสุขศึกษาและผลศึกษาส่วนใหญ่มีคุณภาพไม่เพียงพอ

ที่จะสอน

นักเรียนได้ให้ข้อตัดสินใจเกี่ยวกับลักษณะที่ประกอบขึ้นเป็นโปรแกรมสุขศึกษาและผลศึกษา
ที่ตัวนี้

1. โปรแกรมจะต้องจัดให้มีอุปกรณ์ที่เหมาะสม ในด้านคุณภาพสอดคล้อง ปริมาณ
เพียงพอและเป็นอุปกรณ์ที่ใช้บ่อยมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
2. เป็นโปรแกรมที่เน้นกีฬาประเภทบุคคล
3. มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวกับการอาบน้ำทำความสะอาดร่างกายมีเพียงพอ
4. โปรแกรมจะต้องจัดสำหรับกิจกรรมให้เลือกอย่างมากมายและให้โอกาสในการ
เลือกกิจกรรมด้วย
5. เน้นกฎการเรียนรู้ของนักเรียนและพื้นฐานของกิจกรรม
6. การทดสอบทางผลศึกษาจะต้องวัดในด้านกฎ กติกา ทักษะ และความรู้ในกิจกรรม
7. ในชั้นเรียนวิชาผลศึกษาจะมีนักเรียนในชั้นเรียนน้อย แต่มีเวลาสำหรับให้นักเรียน
ประกอบกิจกรรมมากได้มากขึ้น

นักเรียนยังได้กล่าวถึงการสอนที่ดีและมีประสิทธิผลไว้ด้วยว่า ครูที่ดีจะใช้อุปกรณ์
และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เป็นประโยชน์สำหรับนักเรียน ครูที่ดีเน้นกิจกรรมส่วนบุคคล
มาสอน และให้การวิพากษ์วิจารณ์ที่สร้างสรรค์แก่นักเรียนทุกครั้ง เป็นครูที่เน้นพื้นฐานและการ
สอนเป็นรายบุคคลอยู่เสมอ ครูที่ดีและมีประสิทธิผลจัดอยู่ในลำดับที่สองรองลงมาจากครูแนะแนว
ในฐานะที่เป็นบุคลากรที่นักเรียนจะเข้ามาพบเมื่อมีปัญหาส่วนตัว ครูที่ดีจะมีความรู้ในวิชา
ที่เกี่ยวข้อง เช่น ยา แอลกอฮอล์ ชีวิตครอบครัว และปัญหาสุขภาพที่สำคัญอื่น ๆ ครูที่ดีจะให้
นักเรียนมีโอกาสเลือกกิจกรรมที่ครอบคลุมหลักสูตรวิชาผลศึกษา ในท้ายที่สุด นักเรียนได้กล่าวว่า
ครูที่ดีและมีประสิทธิผลจะต้องมีคุณภาพที่ดีที่จะสอนวิชาสุขศึกษาและผลศึกษาด้วย

โรซาโต (Rosato, 1973) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโปรแกรมผลศึกษาโรงเรียน
มัธยมศึกษาชุมชนที่จัดสรรในรัฐเทนเนสซี (An evaluation of the physical education
programs in selected public secondary schools in Tennessee) โดยใช้นแบบ
ให้คะแนนทางสุขศึกษาและผลศึกษาของลาพอร์ต แบบที่ 2 (The LaPorte Health and
Physical Education Score Card No. II) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยการ
สัมภาษณ์เป็นรายบุคคลและการสังเกตเพื่อประเมินโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนเหล่านี้ วิเคราะห์

ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว สถิติ ที่ ไคแอสควร์ นอกจากนั้นได้ใช้แบบสอบถามเพื่อเข้าใจภูมิหลัง ด้านการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และแผนการในอนาคตของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลจากการศึกษาพอสรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 37.2 และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 38.4 มีโปรแกรมผลศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในระดับดี

2. โรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการรับรองจากสมาคมวิทยาลัย และโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้มีคะแนนสูงกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ไม่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานอย่างมีนัยสำคัญ

3. โรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีขนาดใหญ่มีคะแนนสูงกว่าโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญ และ

4. โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมของแบบการให้คะแนนของลาพอร์ต อย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา พอสรุปได้ดังนี้

1. ควรมีผู้นำที่เข้มแข็งระดับรัฐ ที่มีกลไกที่จะให้ความช่วยเหลือ และเป็นปากเสียงให้กับนักผลศึกษาในระบบของโรงเรียนชุมชน

2. ทางปฏิบัติสำหรับรัฐ ครูที่จะสอนวิชาผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรจะได้รับการฝึกอบรมมาทางผลศึกษาโดยตรงในระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าเป็นอย่างน้อย

3. ปฏิบัติการในการให้คะแนนวิชาผลศึกษา ควรจะยุติธรรม และโต้แย้งได้

4. ควรเน้นโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในให้มากกว่าอดีตที่ผ่านมา

5. โรงเรียนผลศึกษาควรได้รับการออกแบบให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นเอก

ประสงค์

โมซาฟารี (Mozafari, 1979) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐฟลอริดา (A study of physical education programs in the secondary schools of Florida) โดยใช้แบบประเมินโปรแกรมผลศึกษาของสมาคมผู้ศึกษาผลศึกษาและสันตนาการของอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 1,000 คน มีความสัมพันธ์แบบผกผันอย่างมีนัยสำคัญกับการสอน การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน และการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน
2. โรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 1,000 คน จะมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญในสามด้านดังกล่าว
3. มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างโรงเรียนระดับกลางทั้งมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายในด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน และการบริหารโปรแกรม

สเปนเซอร์ (Spencer, 1974) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "สถานภาพของผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐที่ได้คัดสรรแล้วในรัฐเซาท์ดาโคตา" (The status of physical education in selected public high schools in the state of South Dakota) ในระหว่างปีการศึกษา 1973-1974 โดยวิธีเชื่อมโยงโรงเรียนจำนวน 27 แห่ง และให้คะแนนตามแบบประเมินผลของลาพอร์ตแบบที่ 2 ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. มีเพียงร้อยละ 7 ของโรงเรียนทั้งหมดที่มีการเขียนรายชื่อวิชาที่เรียนและความมุ่งหมายเฉพาะในแต่ละระดับชั้น
2. มีเพียงร้อยละ 37 ของโรงเรียนทั้งหมดที่มีโปรแกรมการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนทั้งชายและหญิง
3. มีเพียงร้อยละ 18 ของโรงเรียนทั้งหมดที่มีโปรแกรมการสอนสุขศึกษาตามแบบใหม่
4. มีเกือบร้อยละ 60 ของโรงเรียนทั้งหมดที่มีที่อาบน้ำให้นักเรียนไม่เพียงพอในชั่วโมงที่มีการเรียนผลศึกษาพร้อมกันสูงที่สุด
5. มีร้อยละ 37 ของโรงเรียนทั้งหมดที่เปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีโอกาสให้ชุมชนได้มีโอกาสใช้อุปกรณ์ของโรงเรียนเพื่อนันทนาการในเวลาว่าง
6. นักเรียนเกือบทุกโรงเรียนยกเว้น 2 โรงเรียนมีโอกาสมีส่วนร่วมในโปรแกรมการว่ายน้ำเฉพาะในหน้าร้อนเท่านั้น โดยมีการจัดที่สระว่ายน้ำของชุมชน
7. มีร้อยละ 25 ของโรงเรียนทั้งหมดที่ได้จัดกิจกรรมผลศึกษาให้นักเรียนชายและหญิงได้มีโอกาสมีส่วนร่วมด้วยกัน

8. มีร้อยละ 55 ของโรงเรียนทั้งหมดที่เปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถนำการแข่งขันกีฬามาทดแทนการเรียนวิชาพลศึกษาได้

9. มีจำนวนครูน้อยกว่าร้อยละ 10 ที่เป็นสมาชิกสมาคมผู้ศึกษาพลศึกษาและสันตนาการของรัฐ

10. มีร้อยละ 66 ของโรงเรียนทั้งหมดที่มีเนื้อที่สำหรับสนามเล่นไม้เป็นไปตามขนาดและมาตรฐานที่ได้เสนอแนะไว้

11. มีน้อยกว่าร้อยละ 20 ของโรงเรียนทั้งหมดที่มีการตรวจสอบสุขภาพของนักเรียนเป็นครั้งคราว และมีเพียงสามโรงเรียนเท่านั้นที่ทำการตรวจสอบสุขภาพนักเรียนก่อนที่จะให้นักเรียนเรียนวิชาพลศึกษา

12. นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่จะมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมประเภทชุดเท่านั้น

13. มีประมาณร้อยละ 55 ของโรงเรียนทั้งหมดที่มีคะแนนสูงกว่า 100 คะแนน ตั้งแต่ 100 คะแนน ลงมาถือว่ามีการจัดโปรแกรมพลศึกษาที่ยังใช้ไม่ได้

14. มีร้อยละ 77 ของโรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 200 คน ได้คะแนนต่ำกว่า 100 คะแนน

15. มีร้อยละ 55 ของโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 501 คน ขึ้นไปได้คะแนนตั้งแต่ 150 ซึ่งเป็นระดับคะแนนที่ควรจะเป็นไปตามข้อเสนอแนะหรือใช้ได้

เบสแมนน์ (Bestman, 1974) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การประเมินโปรแกรมพลศึกษา สำหรับนักเรียนชายในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาแอนนาไฮม์ รัฐแคลิฟอร์เนีย" (An evaluation of the boy's physical education programs in the Anaheim union high school district, Anaheim, California) โดยใช้แบบประเมินผลและให้คะแนนของโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของเนลสัน (The Neilson for junior high schools) และแบบให้คะแนนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของเนลสันและฮัดสัน (The Neilson and Hudson score card for senior high schools) เพื่อสำรวจโปรแกรมพลศึกษาสำหรับนักเรียนชายในโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 16 แห่ง และตอนปลายจำนวน 9 แห่ง ในด้านครูผู้สอน สถานที่ การจัดและดำเนินการของโปรแกรม การจัดโปรแกรม

ได้แก่ การสอน การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน และการช่วยเหลือในวิชาการของครู ผลปรากฏว่า

1. ในด้านครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ในวิชาที่สอนดี การเป็นสมาชิก ยังอยู่ในระดับน้อยควรจะได้มีการปรับปรุง โดยทั่วไปครูจะให้คะแนนตนเองสูงในด้านสมรรถภาพทางกาย ประสิทธิภาพของการสอน บุคลิกภาพ และคุณลักษณะ
  2. ด้านสถานที่ พบว่า สถานที่โดยทั่วไปของโรงเรียนมีจำนวนเพียงพอ การวางคิกเรียนก็มีความเหมาะสม โรงเรียนบางแห่งมีสถานที่ในร่มและกลางแจ้งไม่เพียงพอมีเพียงไม่กี่โรงเรียนที่มีโรงพลศึกษา อุปกรณ์และวัสดุของโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวนเพียงพอกว่าในโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
  3. การจัดและดำเนินการของโปรแกรม พบว่า จำนวนนักเรียนที่เรียนวิชาพลศึกษามีจำนวนเพียงพอ เวลาที่จัดให้มีการสอนวิชาพลศึกษาเพียงพอ การตรวจสอบสุขภาพนักเรียนของครูพลศึกษายังไม่เพียงพอควรจะได้ปรับปรุง การจัดนักเรียนเข้าเรียนตามชั้นไม่ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่ถูกแล้วควรจะเป็นไปตามความต้องการของนักเรียนได้ จำนวนนักเรียนในชั่วโมงการสอนพลศึกษาพิเศษมีความเหมาะสมดี จำนวนชั่วโมงสอนของครูส่วนใหญ่มีมากเกินไปและเกินกว่าที่จะสามารถปฏิบัติงานให้ได้ผลดีได้
  4. การจัดโปรแกรมของกิจกรรมต่าง ๆ พบว่า โดยทั่วไปประเภทของการจัดกิจกรรมจะมีจำนวนจำกัดมากเกินไป การจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนของโรงเรียนต่าง ๆ ยังมีน้อยมาก และในหลาย ๆ โรงเรียนไม่มีโปรแกรมหัดกลว่ำนี่เลย
  5. การช่วยเหลือในวิชาการของครูพบว่า โรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีหนังสือและเอกสารที่จะช่วยส่งเสริมทางด้านวิชาการของครูมากกว่าโรงเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- โอลิเวลลา - บีเนอิมิน (Olivella-Benimino, 1981) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การประเมินโปรแกรมพลศึกษาของครูในโรงเรียนรัฐบาลของโปโตริโก" (Practitioner's evaluation of the physical education programs in Puerto Rico public schools) ผลปรากฏว่า

1. มีจำนวนครูพลศึกษาชายร้อยละ 85.3 หญิงร้อยละ 14.7 และในจำนวนนี้มีประมาณร้อยละ 50 มีอายุระหว่าง 20-29 ปี
2. โปรแกรมพลศึกษาได้รับการประเมินในระดับพอใช้
3. การพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวถือเป็นบทบาทสำคัญในโปรแกรมพลศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา สำหรับในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นต้นถือว่า ความสามารถทางทักษะส่วนบุคคลถือเป็นสิ่งสำคัญ
4. การเน้นถึงความสำคัญของโปรแกรม ครูพลศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาถือว่าการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเป็นส่วนที่สำคัญ ในขณะที่ครูพลศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาถือว่าการสอนเป็นส่วนสำคัญมากกว่าด้านอื่น
5. การขาดสิ่งอำนวยความสะดวก การขาดอุปกรณ์ งบประมาณที่จำกัด ความไม่เพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวกและการขาดวัสดุเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการจัดโปรแกรมพลศึกษาที่ตีตามความคิดเห็นของครู
6. ประมาณร้อยละ 98 ของครูทั้งหมดได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ฝึกสอนกีฬาด้วย นอกเหนือจากหน้าที่สอนในชั้นเรียน
7. จำนวนครูน้อยกว่าร้อยละ 8 ทำหน้าที่สอนทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
8. ครูพลศึกษาวัยที่อ่อนหรือวัยหนุ่มเห็นความสำคัญ และคุ้นเคยกับวิธีการสอนใหม่ ๆ มากกว่าครูที่สอนมานานแล้ว
9. ประมาณร้อยละ 54 ของครูพลศึกษาเลือกใช้วิธีการให้เกรดนักเรียนแบบอักษรมากที่สุด

จากเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นสามารถวิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็นร่างองค์ประกอบขั้นต้นที่จะนำไปพัฒนาเป็นองค์ประกอบที่จะนำไปใช้ประเมินคุณภาพของโปรแกรมพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา รวม 7 ด้านดังนี้ คือ

1. ด้านการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน ประกอบด้วยร่างองค์ประกอบดังต่อไปนี้ คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การจัดทำหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน โอกาสในการเลือกพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรี วิธีการลงโทษนักเรียนในวิชาพลศึกษา การนำ

ชั่วโมงผลศึกษาไปประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ความหลากหลายของกิจกรรมผลศึกษา จำนวนกิจกรรมผลศึกษาที่จัดให้นักเรียนเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

2. การจัดผลศึกษาพิเศษประกอบด้วยร่างองค์ประกอบดังต่อไปนี้คือ การมอบหมายงานพิเศษแก่นักเรียนที่มีความผิดปกติทางด้านร่างกาย การเน้นภาวะความเป็นผู้นำผู้ตามแก่นักเรียน การแต่งตั้งเรียนผลศึกษาของนักเรียน การจัดให้มีการสอนผลศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความผิดปกติทางด้านร่างกายโดยเฉพาะการจัดกิจกรรมผลศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความผิดปกติทางด้านร่างกาย วิธีการให้คะแนนสำหรับนักเรียนที่มีความผิดปกติทางด้านร่างกาย

3. การที่ครูผลศึกษาประกอบด้วยร่างองค์ประกอบดังต่อไปนี้ คือ จำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ยต่อการเรียนผลศึกษา ใน 1 คาบต่อครูผลศึกษา 1 คน ระดับวุฒิทางผลศึกษาของครูผลศึกษา อัตราส่วนระหว่างครูผลศึกษาต่อจำนวนนักเรียนทั้งหมด จำนวนชั่วโมงการสอนของครูผลศึกษาใน 1 สัปดาห์ ความสนใจในการพัฒนาทางด้านวิชาชีพของครูผลศึกษา การเตรียมแผนการสอนหรือบันทึกการสอน

4. การบริหารงานหมวดวิชาพลานามัยประกอบด้วยร่างองค์ประกอบดังต่อไปนี้คือ ระดับวุฒิทางผลศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย การแบ่งหน้าที่ในการทำงานภายในหมวดวิชา การกำหนดให้มีปรัชญาในการทำงานร่วมกัน การจัดให้มีการประชุมภายในหมวดวิชา การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ ภา อุปกรณ์และห้องปฐมพยาบาล การประชาสัมพันธ์งานต่าง ๆ ของหมวดวิชา การวางแผนในการปฏิบัติงาน การตรวจสอบสุขภาพนักเรียนประจำปี การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนภายนอก

5. การจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬากลางในโรงเรียน ประกอบด้วยร่างองค์ประกอบดังต่อไปนี้คือ การกำหนดให้มีวัตถุประสงค์ของการแข่งขันกีฬากลางใน การมีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขันของนักเรียน ชนิดกีฬาที่จัดแข่งขันกีฬากลางใน ระยะเวลาในการแข่งขันกีฬากลางในรูปแบบวิธีการในการจัดการแข่งขันกีฬากลางใน ช่วงเวลาที่ทำการแข่งขันกีฬากลางใน การจัดทำคู่มือการแข่งขันกีฬากลางใน

6. การจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนประกอบด้วยร่างองค์ประกอบดังต่อไปนี้คือ การกำหนดให้มีวัตถุประสงค์ของการแข่งขัน การประชาสัมพันธ์วัตถุประสงค์ของการแข่งขัน คุณสมบัติของนักกีฬาของโรงเรียน ช่วงเวลาที่ส่งกีฬาเข้าร่วมแข่งขัน วุฒิทางผลศึกษา

ของผู้ฝึกซ้อมหรือควบคุมทีมกีฬาผลกระทบบ้านการเรือนของนักกีฬาโรงเรียน การสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักกีฬาโรงเรียน

7. การจัดการวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษา ประกอบด้วยร่างองค์ประกอบดังต่อไปนี้ คือ จำนวนวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้สอนใน 1 คาบ การจัดทำบัญชีวัสดุ อุปกรณ์ การดูแลและจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์ จำนวนสนามกีฬาที่ใช้ในการสอนผลศึกษา มาตรฐานของสนามกีฬาที่มีการเรียนการสอน ความปลอดภัยในการใช้สนามกีฬาต่าง ๆ ระเบียบการใช้สนามกีฬาต่าง ๆ จำนวนสนามกีฬาในร่ม สถานที่ในการเปลี่ยนชุดผลศึกษาของนักเรียน สถานที่ในการทำความสะอาดร่างกายของนักเรียนภายหลังการเรียนวิชาผลศึกษา การจัดการบริการน้ำดื่มสำหรับนักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย